

Doina PAPP

Antigona, între adevăr și efigie

A devenit un mare curaj în vremurile noastre să te adresezi repertoriului clasic, chiar dacă, prin adevărurile general valabile, marele teatru și despre contemporani vorbește. În fața unui trend cu noutăți ca *devising*, teatrul comunitar, *performance* și alte forme ale spectacolului contemporan, care aspiră la o inserare directă și interactivă în societate, a monta un text aparținând clasicității greco-latine pare o nebunie nu doar în ochii oamenilor de teatru, ci și în ai publicului de azi, crescut și educat în civilizația virtuală, globală, care amenință cu dispariția însăși rădăcinile culturii noastre europene. Spre cinstea lui, Teatrul „Alexandru Davila” din Pitești, care și-a făcut, de curând, un țel programatic din promovarea marelui repertoriu, a marii culturi, după o perioadă de derivă și pierdere a identității acestei instituții, aduce la rampă tragedia lui Sofocle, *Antigona*, oferind trupeii o oportunitate provocatoare. Echipa chemată să participe la acest pariu – Mihai Constantin (MC) Ranin, în calitate de regizor, Maria Miu, în calitate de scenograf, cu asistenta sa, Diana Sav, coregraful Hugo Wolff și compozitorul Cătălin Crețu – a conceput spectacolul fără intenția de a reinterpreta sensurile puternicei tragedii antice, parte a trilogiei Labdacizilor, prin care Sofocle a intrat în istorie. Dimpotrivă, s-au angajat cu încredere în procesul de limpezire și redare a ideilor legendarei povești care pune-n discuție forța *Moirei*, puterea destinului, în fața dorinței oamenilor de a-și înfrunta soarta după legi de ei făcute. De-a lungul timpului, a vremurilor moderne, mai ales, *Antigona* a fost, la urma urmei, expresia luptei pentru libertate pe care această fiică temerară a lui Oedip o duce cu regele autoritar Creon, unchiul ei, care n-o lasă să-și îngroape după datină fratele pedepsit de acesta pentru trădare și o pedepsește pentru nesupunere, îngropând-o de vie.

A rezultat un spectacol onest, mizând pe forța cuvântului și a ideilor pe care personajele le pun aici în mișcare, cu tendințe spre o vizualitate monumentală. Atmosfera specială, arhaică, dată de decor, costumele cu tentă orientală, coloritul cu dominanță de ocru încălzesc, paradoxal, această demonstrație rece, contribuția Mariei Miu fiind, în acest sens, esențială. Pe lângă frumusețea picturală, arhitectura decorului – acea platformă înclinată în care sunt decupate ferestre pe unde personajele intră și ies din și spre o lume a tenebrei – este o soluție scenografică ce dă sens confruntării dintre forțele nevăzute și voința oamenilor de a le domina. E și multă coregrafie în spectacol, aplaudată mai ales în tabloul înmormântării pe care Antigona o pune la cale, și un cadru muzical *live*, compus din instrumente specifice, pe care câteva suave vestale le fac să sune straniu, rostind replicile corului. Distribuția, deși inegală, nu are rateuri majore, chiar dacă conicarului i s-ar fi părut mai potrivit, de pildă, Constantin Florescu în *Creon* (el îl interpretează pe *Oedip*), pe care-l joacă Gabriel Gheorghe, un actor prin natura lui cald și uman, greu convertibil la rigiditatea și asprimea temutului rege teban. *Antigona*, în interpretarea Ramonei Olteanu, impune prin ingenuitate, fiind mai puțin convingătoare în ipostazele în care se manifestă forța morală a personajului. E secundată cu aplomb de *Ismena*, în interpretarea Oanei Marcu. Într-o scenă unică *Oedip*-Iocasta, Constantin Florescu și Paula Chirilă dau relief, cu multă vigoare, relației lor vinovate. Din distribuția numeroasă se mai disting Petrișor Stan (*Corifeul și Crainicul*) și Vasile Pieca, a căror retorică ușor grandilocventă e utilă spectacolului și agreeată de publicul ce aplaudă recitativele decupate ca atare de regizor. În spectacol există, de altfel, o preocupare expresă pentru statuar, care riscă însă să eșueze în manierism. Sperăm să nu.

Spectacolul *Antigona* se alătură altor titluri de interes cultural major, precum *Bădăranii* de Goldoni, *Romeo și Julieta* de Shakespeare, prin care Teatrul „Alexandru Davila” din Pitești urmărește să-și îndeplinească *menirea educativă*, și nu doar aceea de a destinde publicul cu reprezentății ce se înscriu în genul *divertissement*, care nu lipsește din preocupările sale. Un concept managerial echilibrat, care sperăm că va repune, pe harta teatrală a țării, instituția cu o frumoasă și nobilă tradiție.

Constantin FLORESCU și Paula CHIRILĂ

Teatrul „Alexandru Davila” din Pitești – *Antigona*, după *Antigona* și *Oedip* de Sofocle. Scenariul și regia: Mihai Constantin (MC) Ranin. Asistența de regie: Monica Pop și Vera Ștefan. Muzica: Cătălin Crețu. Coregrafia: Hugo Wolff. Scenografia: Maria Miu. Asistența de scenografie: Diana Sav. Cu: Constantin Florescu (*Oedip*), Ramona Olteanu (*Antigona*), Oana Marcu (*Ismena*), Gabriel Gheorghe (*Creon*), Dan Andrei (*Hemon*), Vasile Pieca (*Tiresias*), Daniela Butușină (*Eurydike*), Paula Chirilă/Daniela Butușină (*Iocasta*), Robert Tudor (*Paznicul*), Petrișor Stan (*Corifeul și Crainicul*), Diana Bagdasar, Gabriela Roșu, Daniela Marinache și Elena Mengheși (*Corul*), Mariana Voica, Loredana Prioteasa, Ramona Titov, Andreea Dragnea/Andreea Drugulescu, Lorena Costache, Cristina State, Maria Popa, Ruxandra Tomescu, Daniel Maricescu, Mihai Dragnea/Valentin Dobriță, Silviu Dobriță și Vlad Sandu (*Cetățenii Tebei*). Data reprezentației: 15 aprilie 2018.